

POP ATLAS

© 2025 RENS DIETZ | UITGEVERIJ NOORDBOEK - VAN GORCUM

Omslagontwerp en boekverzorging: Bart van den Tooren/
BVDT

Omslagbeeld: Collage, deels met AI gemaakt.

ISBN 9789464713930

NUR 660 | 662

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van uitgeverij Noordboek, Hellingbaas 1, 8401 JH Gorredijk, Nederland – info@noordboek.nl.

Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

De uitgeverij heeft ernaar gestreefd alle copyrights van de in deze uitgave opgenomen illustraties te achterhalen. Aan hen die desondanks menen alsnog rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht contact op te nemen met uitgeverij Noordboek.

Noordboek - Van Gorcum is onderdeel van
20 leafdesdichten en in liet fan wanhoop bv

www.noordboek.nl

RENS DIETZ

POP ATLAS

DE 100 BELANGRIJKSTE LOCATIES
IN DE NEDERLANDSE POPGESCHIEDENIS

NOORDBOEK-VAN GORCUM

Voor Catootje

met wie ik ooit naar de botermarkt ga

INHOUD

Algemene kaart 10

INLEIDING 12

1. ALMERE, GOLDEN EARRINGSTRAAT 14
2. AMELAND, GOUDGELE STRAND 20
3. AMSTELVEEN, AMSTERDAMSE BOS 25
4. AMSTELVEEN, ZORGLIED 27
5. AMSTERDAM, BOLLE JAN 32
6. AMSTERDAM, BOTERMARKT 34
7. AMSTERDAM, BOUDISQUE 39
8. AMSTERDAM, CASABLANCA 41
9. AMSTERDAM, CINETONE STUDIO'S 43
10. AMSTERDAM, DE MIRANDABAD 45
11. AMSTERDAM, HILTON HOTEL 47
12. AMSTERDAM, JOHNNY JORDAANPLEIN 49
13. AMSTERDAM, NO FUN 51

Poproute door Amsterdam:
de 10 belangrijkste plekken 56

14. AMSTERDAM, OSDORP 58
15. AMSTERDAM, PARADISO 60
16. AMSTERDAM, DE PIJP 62
17. AMSTERDAM, 'REDACTIEVLOER' VAN *HITWEEK* 67
18. AMSTERDAM, ROXY 69
19. AMSTERDAM, SALON DU PATHÉPHONE 71
20. AMSTERDAM, THORBECKEPLEIN 73
21. AMSTERDAM, ZUIDAS 78
22. ARNEMUIDEN, MARKT 80
23. ARNHEM, BERGMANN MUZIEK 82
24. BAAMBRUGGE, CAFÉ DE PUNT 84
25. BIDDINGHUIZEN, WALIBI FESTIVALTERREIN 86

Nóg 10... populaire meerdaagse festivals 88

- 26. BLARICUM, SOUNDPUSH STUDIO 90
- 27. BLOKKER, VEILINGHAL OP HOOP VAN ZEGEN 91
- 28. BUSSUM, STUDIO CONCORDIA 97
- 29. CAPELLE AAN DE IJSSEL, BERTUS DISTRIBUTIE 99
- 30. DEN BURG, SARASANI 100
- 31. DEN HAAG, BEUKSTRAAT 101
- 32. DEN HAAG, KURHAUS 107
- 33. DEN HAAG, LIJN 9 109

Poproute door Den Haag:
de 10 belangrijkste plekken 114

- 34. DEN HAAG, MALIEVELD 116
- 35. DEN HAAG, STRAND VAN SCHEVENINGEN 120
- 36. DEN HAAG, ZUIDERPARK 125
- 37. DEURNE, TUINPAD VAN MIJN VADER 127
- 38. DEVENTER, BURGERWEESHUIS 132
- 39. DIEMEN-ZUID 134
- 40. EINDHOVEN, PHILIPS STADION 136
- 41. EINDHOVEN, DE POORT VAN KLEEF 138
- 42. EINDHOVEN, WOENSEL 140
- 43. ELST BIJ NIJMEGEN 141
- 44. ENSCHEDE, BOEKHANDEL BROEKHUIS 143
- 45. ERICA EN OOST-DRENTHE 145

Nóg 10... keer *Op fietse* door Oost-Drenthe 150

- 46. FIJNAART, BAUER-WONING 152
- 47. GELEEN, BURGEMEESTER DAMENPARK 153
- 48. GOUDA, MARKT 158

Nóg 10... opvallende Passion-locaties 160

- 49. GROLLOO, C+B MUSEUM 162
- 50. GRONINGEN, NOORDERPLANTSOEN 168

-
51. GRONINGEN, OOSTERPOORT 169
52. GRONINGEN, RTV NOORD STUDIO'S 170
53. HAARLEM, DE WAAG 175
54. HASKAMP, LEGERPLAATS 177
55. HEEMSTEDE, BOVEMA-STUDIO 179
56. HILLEGOM, VAN NISPENPARK 181
57. HILVERSUM, NSF 183
58. HILVERSUM, WISSELOORD STUDIO'S 189
59. HUMMEL, NORMAAL-STANDBEELD 191
60. IJMUIDEN, SLUIZEN 193
61. KAATSHEUVEL, OUDE GEMEENTEHUIS 195

Nóg 10... bepalende Provadya?-locaties 196

62. KROENENBERG 198
63. LEEUWARDEN, DE POORT 200
64. LEIDEN 202
65. DE LEK 204
66. LOCHEM, OPENLUCHTTHEATER 209
67. MAASTRICHT, VRIJTHOF 210
68. MAKKUM, AMELS SCHEEPSWERF 212
69. NEERKANT, REIGERBEKWEG 217
70. NIJMEGEN, DE BASIS 219
71. NIJMEGEN, KRONENBURGERPARK 220
72. NOORDWIJK, AMSTERDAMSE WATERLEIDINGDUINEN 225
73. OOST-GELRE, BEDEVAARTSBOOM 230
74. POELDIJK, EARRINGS-MUUR 231
75. RIJSWIJK, POLYDOR-HOOFDKANTOOR 233
76. RIJSWIJK, VERGISMOORD-MONUMENT 234

Nóg 10... muzikale moorden 236

77. ROTTERDAM, DIJKZIGT ZIEKENHUIS 238
78. ROTTERDAM, KRALINGSE BOS 240
79. ROTTERDAM, OUDE MAASWEG 245
80. ROTTERDAM, PARKZICHT 251

Poproute door Rotterdam:
de 10 belangrijkste plekken 256

- 81. SCHIEDAM, BROERSVELD 258
- 82. SINT-MICHELSGESTEL, WILLEM SPARKWEG 259
- 83. SNEEK, HOTEL OZINGA 264
- 84. SOESTERBERG, SAUNA 266
- 85. TILBURG, ROCKACADEMIE 271
- 86. TILBURG, CAFÉ VAGANT 272
- 87. UTRECHT 277
- 88. UTRECHT, BANKZITTERSPLEINTJE 281
- 89. UTRECHT, BOELESTEINLAAN 283
- 90. UTRECHT, TIVOLI OUDEGRACHT 284
- 91. VLIELAND, LIESBETH LISTPAD 289
- 92. VLISSINGEN, HAVEN 291
- 93. VOLENDAM 292
- 94. WASSENAAR 294
- 95. WEERT, TELSTAR 295
- 96. WORMER, VILLA ZUID 300
- 97. ZANDVOORT 302
- 98. ZOUTELANDE 303
- 99. ZWOLLE 307
- 100. ZWOLLE, HEDON 312

Nóg 10... bepalende poppodia 314

BONUS: MAAIVELD 316

Locatielijst 317

Bronnenlijst 324

- 1 Almere, Golden Earringstraat
- 2 Ameland, goudgele strand
- 3 Amstelveen, Amsterdamse Bos
- 4 Amstelveen, Zorgvlied
- 5 Amsterdam, Bolle Jan
- 6 Amsterdam, botermarkt
- 7 Amsterdam, Boudisque
- 8 Amsterdam, Casablanca
- 9 Amsterdam, Cinetone Studio's
- 10 Amsterdam, De Mirandabad
- 11 Amsterdam, Hilton Hotel
- 12 Amsterdam, Johnny Jordaanplein
- 13 Amsterdam, No Fun
- 14 Amsterdam, Osdorp
- 15 Amsterdam, Paradiso
- 16 Amsterdam, de Pijp
- 17 Amsterdam, 'redactievloer' van *Hitweek*
- 18 Amsterdam, RoXY
- 19 Amsterdam, Salon du Path phone
- 20 Amsterdam, Thorbeckeplein
- 21 Amsterdam, Zuidas
- 22 Arnemuiden, Markt
- 23 Arnhem, Bergmann
- 24 Baambrugge, café de Punt
- 25 Biddinghuizen, Lowlands-terrein
- 26 Blaricum, Soundpush Studio
- 27 Blokker, veilinghal Op Hoop van Zegen
- 28 Bussum, Studio Concordia
- 29 Capelle, Bertus Distributie
- 30 Den Burg, Sarasani
- 31 Den Haag, Beukstraat
- 32 Den Haag, Kurhaus
- 33 Den Haag, Lijn 9
- 34 Den Haag, Malieveld
- 35 Den Haag, strand van Scheveningen
- 36 Den Haag, Zuiderpark
- 37 Deurne, tuinpad van mijn vader
- 38 Deventer, Burgerweeshuis
- 39 Diemen-Zuid
- 40 Eindhoven, Philips Stadion
- 41 Eindhoven, De Poort van Kleef
- 42 Eindhoven, Woensel
- 43 Elst bij Nijmegen
- 44 Enschede, boekhandel Broekhuis
- 45 Erica en Oost-Drenthe
- 46 Fijnaart, Bauer-woning
- 47 Geleen, Burgemeester Damenpark
- 48 Gouda, Markt
- 49 Grolloo, C+B Museum
- 50 Groningen, Noorderplantsoen
- 51 Groningen, Oosterpoort
- 52 Groningen, RTV Noord studio's
- 53 Haarlem, de Waag
- 54 Harskamp, legerplaats
- 55 Heemstede, Bovema-studio
- 56 Hillegom, Van Nispenpark
- 57 Hilversum, Nederlandsche Seintoestellen
Fabriek
- 58 Hilversum, Wisseloord Studio's
- 59 Hummelo, Dorpsstraat
- 60 IJmuiden, sluizen
- 61 Kaatsheuvel, oude gemeentehuis
- 62 Kroenenberg
- 63 Leeuwarden, De Poort
- 64 Leiden
- 65 De Lek
- 66 Lochem, Openluchttheater
- 67 Maastricht, Vrijthof
- 68 Makkum, Amels scheepswerf
- 69 Neerkant, Reigerbekweg
- 70 Nijmegen, de Basis
- 71 Nijmegen, Kronenburgerpark
- 72 Noordwijk, Amsterdamse
Waterleidingduinen
- 73 Oost-Gelre, bedevaartsboom
- 74 Poeldijk, Earrings-muur
- 75 Rijswijk, Polydor-hoofdkantoor
- 76 Rijswijk, vergismoord-monument
- 77 Rotterdam, Dijkzigt Ziekenhuis
- 78 Rotterdam, Kralingse Bos
- 79 Rotterdam, Oude Maasweg
- 80 Rotterdam, Parkzicht
- 81 Schiedam, Broersveld
- 82 Sint-Michi sgestel, Willem Sparkweg
- 83 Sneek, Hotel Ozinga
- 84 Soesterberg, Sauna
- 85 Tilburg, Rockacademie
- 86 Tilburg, café Vagant
- 87 Utrecht
- 88 Utrecht, Bankzitterspleintje
- 89 Utrecht, Boelesteinlaan
- 90 Utrecht, Tivoli Oudegracht
- 91 Vlieland, Liesbeth Listpad
- 92 Vlissingen, haven
- 93 Volendam
- 94 Wassenaar
- 95 Weert, Telstar
- 96 Wormer, Villa Zuid
- 97 Zandvoort
- 98 Zoutelande
- 99 Zwolle
- 100 Zwolle, Hedon

INLEIDING

Wellicht komt het door de klachten over ons land in de tijdloze hit *België (Is er leven op Pluto...?)* of door de eindeloze honger naar nieuwe ervaringen, maar Nederlanders negeren vaak de eigen popgeschiedenis en bezoeken muzikale trekpleisters in het buitenland. Het zebrapad van Abbey Road, Cimetière du Père-Lachaise in Parijs of Graceland zijn toeristische hotspots. In Dublin, Stockholm en Liverpool draait het toerisme grotendeels om respectievelijk U2, ABBA en The Beatles.

De behoefte om op safari langs muzikale hoogtepunten te zwerven is goed te verklaren. De geschiedenis, zo ook de muziekgeschiedenis, gaat meestal pas echt leven als je er zelf doorheen kan banjeren. Het is echter een misverstand dat je ver moet reizen om de muziektoerist uit te hangen; ook in Nederland ligt de muziekgeschiedenis voor het oprapen. Dat bewijzen de locaties in dit boek, uiteraard geleverd met sluitend bewijs in de vorm van de mooiste muziekverhalen van eigen bodem.

Aan de ene kant vertellen de verhalen precies wat je verwacht. De Oude Maasweg blijkt net zo mistroostig als het lied, het Rembrandtplein was ook in de tijd van de botermarkt al een vreemde eend in de bijt en het verhaal van het Beatles-optreden in een Blokkerse veilinghal is net zo krankzinnig als het klinkt. Aan de andere kant lees je verrassende verhalen over een verzonnen componist als ultieme verzetsdaad, over de plek waar Prince *nine eleven* voorspelde, over een jachthaven waar Trump punkers activeerde en de winkel waar John Lennon een mondharmonica stal. De muzikale verhalen geven extra kleur aan de locaties.

Omdat over ieder dorp wel een lied is geschreven en veel plekken bovendien een muzikale connectie hebben, bijvoorbeeld door een clipopname of een covershoot, is het onmogelijk een uitputtende popatlas te maken. Daarom is gekozen voor de honderd belangrijkste plekken. Toegegeven, het zijn er meer dan honderd, want in sommige verhalen komen meerdere locaties aan bod. De locaties tonen de verscheidenheid van het rijke muzikaanbod in ons land: alle provincies komen aan bod, net als veel muziekgenres en tijdsperiodes. Veel locaties staan bovendien voor iets groters: net als de grunge in Seattle, de Franse rap of de K-pop in Korea, is er ook in dit boek volop aandacht voor lokale contexten binnen onze landsgrenzen.

De muzikale feitjes in het boek zijn uiteraard waargebeurd. Om alle gebeurtenissen juist te beschrijven, is uitgebreid onderzoek gedaan. Bij enkele verhalen is voor de leesbaarheid sprake van lichte dramatisering. De verhalen nodigen uit om een lied op te zetten of een locatie te bezoeken waar Nederlandse muziekgeschiedenis op straat ligt. Want eerlijk is eerlijk: je kan jezelf toch geen muziekliefhebber noemen als je nooit in Zoutelande bent geweest of nooit door het tuinpad van mijn vader hebt geslenterd?

1. ALMERE

GOLDEN EARRINGSTRAAT

PRONKSTUK VAN 'S LANDS ENIGE POPMUZIEKWIJK

De nieuwe bewoners van de Golden Earringstraat in Almere kijken elkaar bezorgd aan. Binnenkort betrekken ze hun huizen en op deze dinsdag 23 juni 1992 slenteren verschillende bewoners door hun toekomstige straat om de voortgang van hun nieuwe stulpjes te bekijken. Zelfs de grootste optimist zal de aanblik van een kale nieuwbouwwijk in de polder ietwat treurig vinden, maar er is flinke progressie geboekt. Hoe positief de bewoners ook zijn over de vorderingen aan de huizen, ze zien dat er diefstal is gepleegd: het straatnaambord is gestolen. Jatwerk, nog voordat de huizen überhaupt zijn opgeleverd... Dat belooft wat. Het moet een dag eerder gebeurd zijn, toen de grote opening van de wijk plaatsvond.

Het was een opzienbarende bijeenkomst geweest. Almere was een stad in wording en toen bekend werd dat er in Almere een wijk vol met muzikale straatnamen zou komen, logischerwijs Almere Muziekwijk genaamd, probeerden gemeentebestuurders één van de bands met een eigen straatnaam te strikken voor de officiële opening. Immers, een muziekwijk was uniek in Nederland, dus het mocht gevierd worden dat enkele daadkrachtige gemeentemedewerkers met een hart voor popmuziek dit voor elkaar hadden gekregen. Toch viel de opdracht om een optreden te regelen niet mee, omdat hier – net als in vrijwel alle gemeenten – de regel geldt dat een artiest in principe overleden moet zijn om aanspraak te maken op een straatnaam. Er zijn echter een paar uitzonderingen gemaakt; zo is er besloten tot de aanleg van een Golden Earringstraat, die ingeklemd komt te liggen tussen de Elvis Presleystraat en de Rolling Stonesstraat. Omdat de gemeente Elvis en de Stones niet weet te strikken, wordt Golden Earring uitgenodigd voor de officiële opening. En ze happen toe.

Bandleden van Golden Earring tonen het straatnaambord.

Om het passend te maken in het tourschema van Golden Earring, wordt ervoor gekozen de onthulling op maandagochtend te laten plaatsvinden. Tegen de verwachting in komt er zesduizend man af op de opening van de wijk, zowel Almere Muziekwijk-bewoners als willekeurige liefhebbers van de popgroep. 's Ochtends is de onthulling van de straat, die even vermakelijk als ongemakkelijk verloopt. De bandleden tonen het nieuwe straatnaambordje, stoppen miniatuurvarianten in hun mond, bezigen wat dooddoeners richting de nieuwe bewoners ('veel plezier!') en staan lokale pers te woord. Om tien uur 's avonds staat er pas een optreden gepland, op het Stadhuisplein van Almere. De bandleden zijn op dat tijdstip al behoorlijk beneveld omdat ze niet hebben voorzien dat ze zoveel tijd moeten overbruggen. Want wat doe je als je met vrienden tijd moet doden in een stad zonder vertier? Inderdaad, drinken. Uit pure verveling hebben de bandleden niet alleen veel gedronken, maar heeft drummer Cesar Zuiderwijk ook een straatnaambord onder zijn arm gestoken, nadat iemand hem daartoe heeft opgehitst. Als hij een dag later het bordje thuis aan de muur ophangt, ziet hij dat er in het nieuws commotie is ontstaan over het gestolen straatnaambordje. De gemeente Almere weet niet hoe snel ze moet reageren en beweert dat ze het zelf in veiligheid hebben